

ประสบการณ์ของแม่ที่มีลูกพิการจากการเป็นมะเร็งกระดูก

THE EXPERIENCES OF MOTHERS BEARING DISABLED CHILDREN CAUSE BY BONE CANCER

สมชนก พูลผล 4836761 SHMS/M

ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: สุพจน์ เด่นดวง, Ph.D., มัลลิกา มัติโก, ศค.ค., นาถฤดี เด่นดวง, ศค.ม.

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและอธิบายประสบการณ์ของแม่ที่มีลูกพิการจากมะเร็งกระดูกและการจัดการแก้ปัญหาของแม่ กรณีศึกษาเป็นแม่ของผู้ป่วยมะเร็งกระดูกมารับการรักษาที่โรงพยาบาลภาครัฐแห่งหนึ่ง กรณีลูกมีชีวิตอยู่และเสียชีวิตไปแล้วและหลังจากเสียชีวิตไปแล้วระยะเวลาไม่เกิน 3 ปี จำนวน 10 ราย ใช้กรอบแนวคิดสัญลักษณ์นิยม โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก

ผลการศึกษาพบว่าประสบการณ์ของแม่ที่ดูแลลูกที่พิการจากมะเร็งกระดูกแบ่งออกเป็น 2 ระยะคือ ระยะที่หนึ่งเป็นประสบการณ์ของแม่ที่มีลูกพิการจากมะเร็งกระดูกตั้งแต่ลูกเริ่มป่วยจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต เมื่อแม่รับรู้ความเจ็บป่วยของลูกจากการสังเกตเห็นเอง การบอกของลูกและญาติเป็นคนบอก เมื่อแม่รับรู้ว่าลูกเป็นมะเร็ง แม่ตัดสินใจพาลูกเข้าสู่กระบวนการรักษาของระบบการแพทย์สมัยใหม่โดยการผ่าตัดและให้ยาเคมีบำบัด ซึ่งการรักษาโดยการผ่าตัดทำให้ลูกต้องพิการ โรคและกระบวนการรักษาทำให้ลูกกลายสภาพเป็นบุคคลพิการ ต่อมาเมื่อมีมะเร็งลุกลามไปที่ปอดและลูกมีอาการมากขึ้น และสุดท้ายความทุกข์ที่ยิ่งใหญ่คือ ประสบการณ์ของแม่ในการดูแลลูกจนวาระสุดท้ายของชีวิตลูก แม่ต้องเห็นภาพเหตุการณ์ที่ฝังตรึงตราในวาระสุดท้ายของลูก อาการของลูกที่ใกล้จะตาย สร้างความเจ็บปวดและความเสียใจกับผู้อื่นเป็นอย่างมากไม่มีวันลืมเลือนไปจากหัวใจแม่ แม่เฝ้าดูแลจนวินาทีสุดท้ายที่ลูกจะจากไป ส่งวิญญาณลูกไปอย่างสุขคติ แม้ลูกจะจากไปแล้วแม่ก็ยังเฝ้าคิดถึงลูกอยู่เสมอ ระยะที่สองคือ การจัดการกับปัญหาของแม่ในการดูแลลูกที่พิการจากมะเร็งกระดูก ประกอบไปด้วย 1. การจัดการปัญหาเศรษฐกิจ 2. การจัดการกับสามี(ความขัดแย้งกระทบต่อชีวิตสมรส) และสมาชิกในครอบครัว 3. การจัดการการทำงานประจำของแม่ 4. การจัดการกับความเครียดของตัวเอง 5. การจัดการเกี่ยวกับสิทธิการรักษาของลูก 6. การจัดการกับปฏิสัมพันธ์ของลูกกับคนรอบข้าง 7. การจัดการแผนการเรียนของลูก 8. ความคาดหวังของแม่ในการวางแผนอนาคตของแม่และลูก จะเห็นได้ว่าแม่พยายามทำทุกอย่างเพื่อให้ลูกมีความสุขด้วยความรักลูกสุดหัวใจ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษานี้คือ ควรให้มีหน่วยงานที่ให้คำแนะนำปรึกษาช่วยเหลือ ดูแลแม่ที่มีลูกป่วยไม่ว่าจะเป็นโรคมะเร็งหรือโรคเรื้อรังอื่นๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือเมื่อแม่มีปัญหาในการดูแลลูกรับฟังปัญหาและให้การช่วยเหลือทุกด้านๆ เมื่อแม่เกิดปัญหา โดยบุคลากรทางสาธารณสุขควรมีเข้าใจในตัวคนของแม่มากขึ้น

คำสำคัญ: ประสบการณ์ / ความทุกข์ / การจัดการ / ความพิการ / มะเร็งกระดูก / แนวคิดสัญลักษณ์นิยม

THE EXPERIENCES OF MOTHERS BEARING DISABLED CHILDREN CAUSE BY BONE CANCER

SOMCHANOK POONPON 4836761 SHMS/M

M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: SUPHOT DENDUANG, Ph.D.,
MULLIKA MUTTIKO, Ph.D., NARTRUEDEE DENDUANG, M.A.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study and relate the experiences of mothers raising children disabled by bone cancer and their management of related problems. The data were collected from 10 mothers who took their children to be treated at a certain hospital. At the time the study took place some children and youth were still alive while others had already died. The date of their death, however, was no more than 3 years prior. In depth interviewing was the main method used, in conjunction with the theory of "symbolic interactionism".

The outcome of the study revealed that experiences of mothers who took care of their children suffering from bone cancer could be divided into 2 parts. The first concerned the mothers' experience from first learning about their child's sickness until the last days of his/her life. The events could be listed in chronological order. 1. Mother learned about her child's sickness herself or from the child or relatives. 2. Mother decided to take her child to get modern medical treatment which involved surgery and chemotherapy; surgery then led to the son/daughter's disability. 4. Disease and treatment procedures made the patient a disabled cripple. 5. Cancer spread to the lungs and patient's condition got worse. 6. The greatest suffering the mother experienced was when her child was near death. Images of these moments were impressed upon the mother's mind so deeply that they could never be forgotten. The mother kept watch until the last second before her child departed and sent his/her soul away in peace. Even though the child had gone from her forever he/she will always be very much missed. The second part concerned the mother's management of problems that arose from the child having bone cancer. These were: 1. managing financial problems, 2. handling husband (conflicts affecting marriage) and family members, 3. handling her own permanent job 4. handling her's own stress, 5. mother having had to handle problems with regard to the child's rights for free treatment, 6. handling effects from others' reactions concerning child's condition, 7. planning the child's educations and 8. with regard to the mother's expectation in planning for her the child's and her own future the mother tried to do everything to make her child happy because of the enormous love she has for him/her.

From this study it is recommended that there should be a government unit responsible for giving advice and assistance to mothers who have children suffering from chronic diseases, that is, not limited to only cancer. Their duties would include assisting mothers with problems in caring for their child, listening to them and helping them in all matters. Health personnel should truly understand the mother's situation.

KEY WORKS: THE EXPERIENCES / SUFFERING / HANDLED / DISABLED /
BONE CANCER / THEORY OF "SYMOLICINTERACTIONISM"

197 pages